

תערובות קרקע לצמחים טורפים

מאת כהן אריה

צמחים טורפים בטבע גדלים במגוון קרקעות התואמות למינים השונים. המאפיין העיקרי לקרקעות הינו היותן דלות בחומרי אורגני והיותן דלות בתרכובות חנקן, ברובן קרקעות ביצתיות רוויות מים. בבואנו להתאים תערובת קרקע לגידולם של צמחים אלו בתרבות נשאף להגיע קרוב ככל האפשר לקרקע הטבעית.

המרכיבים העיקריים לתערובת קרקע לצמחים טורפים הינם:

כבול - PEAT MOSS

זהו המרכיב החשוב ביותר לתערובות הקרקע, מקורו באזורי ביצות עשירי צמחיה בהם חלו תהליכי התפרקות ראשוניים של הצמחיה המתה. הכבול בדרך כלל חומצי בסביבות דרגה 3 עד 5. יש להקפיד להשתמש בכבול בלתי מועשר, בדרך כלל נמכר בארץ כבול מועשר בחנקן, זרחן ואשלגן כבול זה אינו מתאים לגידול צמחים טורפים. כבול בלתי מועשר בדרך כלל יהיה כבול קנדי, אירי, גרמני או צ'כי. צבעו של הכבול נע בין חום בהיר לחום כהה מאוד.

לשימוש יש לפורר את הכבול עד לדרגה שתדמה לנסורת ואז להספיג במים (כמובן מים מזוקקים או מי גשם) עד קבלת כבול רווי במים דמוי בוץ.

טחב עלים - SPHAGNUM

טחב העלים גדל בטבע באזורי ביצות ויער ברחבי העולם באזורים לחים וגשומים שאינם חשופים לקרינת שמש ישירה, הטחב מופיע במספר צורות כטחב בעל סיבים ארוכים, בעל סיבים קצרים חי או יבש. הטחב הטוב ביותר הינו מניו-זילנד או צ'ילה, שם מגדלים אותו בשטחים גדולים וקוצרים אותו לשימוש בטכניקה דומה למרבדי דשא. בדרך כלל לאחר כן הוא עובר ייבוש ודחיסה. טחב יבש ודחוס יש להספיג במים (מזוקקים או מי גשם) והוא יגדל לפי 10 מנפחו הראשוני. לפני ההתפחה, במידה ומדובר בטחב בעל סיבים ארוכים, רצוי לגזור לקטעים קצרים יותר. הטחב מצטיין בתכונה של אגירת מים וכן איוורור. בדרך כלל מכיל הטחב נבגים שבתנאים מתאימים יתחילו להתפתח והטחב יתחיל לגדול לטחב חי בצבע ירוק בהיר או אדום המהווה מצע יפה לצמחים. אם זאת יש להקפיד שלא יגדל יותר מדי כשאמור בצמחים טורפים קטנים ורגישים שאז הוא יכול להשתלט על השטח ולהביא לרקבונן של הצמח בו אנו מעוניינים.

לצערנו לא ניתן להשיג בארץ טחב עלים. גם באירופה הוא צמח מוגן ואסור באיסוף. רצוי לכלל מגדל צמחים טורפים להשיג טחב חי ולגדלו בתנאים מתאימים כדי שישמשו לו כמאגר לתערובות, אך יש להביא בחשבון שגידולו איטי מאוד.

חול - SILICA SAND

כל חול בו משתמשים לצמחים טורפים חייב להיות שטוף היטב. אין להשתמש בחול ים בשל היותו רווי במינרלים ובמלחים.

החול הטוב ביותר הינו חול קוורץ בגודל גרגרים של 2-4 מ"מ. ניתן להשיג חול זה בחנויות למימכר דגי נוי המשתמשים בחול לאקווריומים. כמו כן הוא נמכר במספר משתלות בדרך כלל לחיפוי עציצים לצמחי בריכות נוי.

פרליט - PERLITE

זהו מוצר סלע מינרלי שחומם עד התבקעותו ומתקבלים גרגרי חומר קל במשקלו בצבע לבן המסוגל לאגור מים ומשמש לאיוורור. ניתן להשיגו במשתלות (מיוצר בארץ בקיבוץ נחשולים). יש לבחור בגרגרים קטנים עד בינוניים. החומר אינרטי לחלוטין כלומר אינו מוסיף כל מינרלים

שהם לקרקע.

LAVA ROCK - טוף

סלע וולקני גרוס בצבעי שחור חום ואדום בגדלים שונים. יש לבחור בגרגרים קטנים עד בינוניים. הטוף אינרטי ומשמש גם הוא לאגירת מים ואיוורור. בארץ מקורו ברמת הגולן. ניתן להשיגו בכל המשתלות.

VERMICULITE - ורמיקוליט

הורמיקוליט בשמותיו האחרים מיקה או נציץ דומה בתיפקודו לפרליט וגם הוא תוצר סלע מינרלי שעבר תהליכי חימום עד להתבקעותו וקבלת חומר בעל דפים דקים הצמודים אחד למשנהו. הורמיקוליט מכיל כמויות קטנות של מגנזיום וזרחן ויש להשתמש בו במנות מדודות. ניתן להשיגו במשתלות (גם הוא מיוצר בקיבות נחשולים).

PINE BARK - קליפת עץ אורן

שימושי כתוספת לקרקעות צמחים טורפים להעלאת דרגת החומציות. בדרך כלל מתאים כתוספת לתערובת לכדניות. ניתן לאסוף לבד ולייבש או לקנותו כשהוא נמכר כחומר חיפוי לגינות. (ניתן באין ברירה להשתמש במחטי אורן יבשים).

מרשמי תערובות

מרשמי תערובות הקרקע שלהלן מאורגנים לפי מיני הצמחים. המרשמים המפורטים הינם בגדר המלצה וכמובן שיש אפשרות לערוך שינויים בהתאם לנסיכוןך.

DIONEA - VENUS FLYTRAP - דיונאה

1. תערובת של 50% חול, 50% כבול.
2. 100% כבול.
3. 25% כבול, 25% פרליט, 25% ורמיקוליט ו- 25% טחב.

SARRACENIA - AMERICAN PITCHER PLANT - שופרית

1. 50% כבול, 50% פרליט.
  2. 50% כבול, 50% חול.
  3. 50% כבול, 25% פרליט, 25% חול.
- תוספת טחב לכל אחת מהתערובות שלעיל מומלצת מאוד.

DARLINGTONIA CALIFORNICA - COBRA LILY

1. 50% טחב (רצוי ארוך סיבים), 50% פרליט.
2. 35% פרליט, 35% טוף, 30% כבול.

תוספת טוף יכולה לסייע לקירור השורשים של הצמח.

HELIAMPHORA - SUN PITCHERS - הליאמפורה

1. 35% טחב (רצוי ארוך סיבים), 35% פרליט, 30% טוף.
2. 65% פרליט, 35% כבול.

DROSERA - SUNDEW - טלית

1. 50% כבול, 50% חול.
2. 25% כבול, 25% פרליט, 25% ומיקוליט, 25% טחב.
3. 100% טחב.
4. 35% כבול, 35% פרליט, 15% טוף, 15% טחב.

ΧΕΠΗΑΛΟΤΥΣ ΦΟΛΛΙΧΥΛΑΡΙΣ –

ΩΕΣΤ ΑΥΣΤΑΛΙΑΝ ΠΙΤΧΗΡ ΠΛΑΝΤ

1. 60% כבול, 30% חול, 10% פרליט.
2. 70% כבול, 30% פרליט.

DROSOPHYLLUM LUSITNICUM - DEWY PINE

1. 35% חול, 35% פרליט, 30% ורמיקוליט.
2. 25% חול, 25% פרליט, 25% ורמיקוליט, 25% טוף.

BYBLIS - RAINBOW PLANT

1. 70% חול, 30% כבול.
2. 50% חול, 25% כבול, 25% פרליט או טוף.

PINGUICULA - BUTTERWORTS - חמאית

- זני האזור הסובטרופי והקר - 50% כבול, 25% חול, 25% פרליט.
זני האזור החם - 50% כבול, 50% חול.
זנים מקסיקניים וטרופיים - 25% חול, 25% כבול, 25% פרליט, 25% ורמיקוליט.

UTRICULARIA - BLADDERWORTS

1. 50% טחב, 25% כבול, 25% פרליט.
2. 100% טחב.

זנים חד שנתיים - 1.50% כבול, 50% חול.

2.100% כבול.

זנים טבולים במים - יש להוסיף למים 200 סמ"ק כבול לכל 5 ליטר מים.

כדנית - NEPENTHES - TROPICAL PITCHER PLANT

1. 20% טחב, 20% כבול, 20% פרליט, 20% טוף, 10% קליפת עץ אורן, 10% ורמיקוליט.
2. 25% טחב, 25% פרליט, 25% ורמיקוליט, 25% קליפת עץ אורן.
3. 90% טחב, 10% קליפות עץ אורן.

ב ה צ ל ח ה !!!